Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (tretia komora)

z 5. septembra 2024 *

„Odvolanie – Vlastné zdroje Európskej únie – Finančná zodpovednosť členského štátu – Zaplatenie súm zodpovedajúcich strate vlastných zdrojov Európskej komisii – Žaloba založená na bezdôvodnom obohatení Únie – Povinnosti členských štátov v oblasti vlastných zdrojov – Stanovenie súm vlastných zdrojov – Zápis nevybraných súm na účet B – Lehoty – Oslobodenie od povinnosti poskytnúť sumy zodpovedajúce stanoveným nárokom, v prípade ktorých bolo vyhlásené, že ich nemožno vybrať – Podmienky“

Vo veci C-494/22 P,

ktorej predmetom je odvolanie podľa článku 56 Štatútu Súdneho dvora Európskej únie, podané 22. júla 2022,

Európska komisia, v zastúpení: J.-P. Keppenne, T. Materne a P. Němečková, splnomocnení zástupcovia,

žalobkyňa,

ďalší účastníci konania:

Česká republika, v zastúpení: L. Březinová, O. Serdula, M. Smolek a J. Vláčil, splnomocnení zástupcovia,

žalobkyňa v prvostupňovom konaní,

ktorú v konaní podporuje:

Holandské kráľovstvo, v zastúpení: M. K. Bulterman, A. Hanje a J. Langer, splnomocnení zástupcovia,

vedľajší účastník konania v odvolacom konaní,

Belgické kráľovstvo, v zastúpení: pôvodne S. Baeyens a J.-C. Halleux, následne S. Baeyens, P. Cottin a C. Pochet, splnomocnení zástupcovia,

Poľská republika, v zastúpení: B. Majczyna, A. Kramarczyk-Szaładzińska a R. Stańczyk, splnomocnení zástupcovia,

vedľajší účastníci v prvostupňovom konaní,

* Jazyk konania: čeština.

SÚDNY DVOR (tretia komora),

v zložení: predsedníčka tretej komory K. Jürimäe (spravodajkyňa), predseda Súdneho dvora K. Lenaerts, vykonávajúci funkciu sudcu tretej komory, sudcovia N. Piçarra, N. Jääskinen a M. Gavalec,

generálna advokátka: T. Ćapeta,

tajomník: L. Carrasco Marco, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 10. januára 2024,

po vypočutí návrhov generálnej advokátky na pojednávaní 21. marca 2024,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Európska komisia sa svojím odvolaním domáha čiastočného zrušenia rozsudku Všeobecného súdu Európskej únie z 11. mája 2022, Česká republika/Komisia (T-151/20, ďalej len „napadnutý rozsudok“, EU:T:2022:281), ktorým Všeobecný súd čiastočne vyhovel žalobe Českej republiky podanej na základe článku 268 ZFEÚ a smerujúcej k vráteniu sumy 40 482 255 českých korún (CZK) (približne 1,6 milióna eur) zaplatenej do vlastných zdrojov Európskej únie.

Právny rámec

Colný kódex

2 Článok 217 ods. 1 prvý pododsek nariadenia Rady (EHS) č. 2913/92 z 12. októbra 1992, ktorým sa ustanovuje Colný kódex spoločenstva (Ú. v. ES L 302, 1992, s. 1; Mim. vyd. 02/004, s. 307, ďalej len „colný kódex“), uplatniteľný v čase skutkových okolností sporu vo veci samej, stanovoval:

„Colné orgány vypočítajú sumu dovozného alebo vývozného cla vyplývajúcu z colného dlhu, ďalej len ‚sumu cla‘, akonáhle majú potrebné údaje, a zapíšu ju do účtovnej evidencie alebo do iného rovnocenného nosiča informácií (zápis).“

3 Článok 218 colného kódexu stanovoval:

„1. Ak colný dlh vznikne prijatím colného vyhlásenia s návrhom na prepustenie tovaru do iného colného režimu ako dočasné použitie s čiastočným oslobodením od dovozného cla alebo v dôsledku akéhokoľvek iného úkonu, ktorý má rovnaký právny účinok ako toto prijatie, musí byť suma zodpovedajúca tomuto colnému dlhu zapísaná do účtovnej evidencie ihneď potom, ako bola vypočítaná a najneskôr v deň nasledujúci po dni v ktorom bol tovar prepustený.

…

3. Ak colný dlh vznikne za iných podmienok než tých, ktoré sú uvedené v odseku 1, je potrebné príslušnú sumu cla zapísať do účtovnej evidencie do 2 dní odo dňa, v ktorom colné orgány môžu:

a) vypočítať sumu daného cla;

a

b) určiť dlžníka.“

Nariadenie (ES) č. 515/97

4 Článok 17 ods. 2 nariadenia Rady (ES) č. 515/97 z 13. marca 1997 o vzájomnej pomoci medzi správnymi orgánmi členských štátov a o spolupráci medzi správnymi orgánmi členských štátov a Komisiou pri zabezpečovaní riadneho uplatňovania predpisov o colných a poľnohospodárskych záležitostiach (Ú. v. ES L 82, 1997, s. 1; Mim. vyd. 02/008, s. 217) stanovuje:

„Komisia oznámi príslušným orgánom každého členského štátu okamžite po získaní všetky informácie, ktoré by im mohli pomôcť presadzovať colné alebo poľnohospodárske predpisy.“

5 Článok 20 tohto nariadenia stanovuje:

„1. Na dosiahnutie cieľov tohto nariadenia môže Komisia na základe podmienok stanovených v článku 19 viesť administratívne a vyšetrovacie kooperačné misie v tretích krajinách v spolupráci s príslušnými orgánmi členských štátov.

2. Misie [S]poločenstva do tretích krajín uvedené v odseku 1 sa riadia týmito podmienkami:

a) možno ich uskutočniť z iniciatívy Komisie, ak je to vhodné na základe informácií dodaných Európskym parlamentom alebo na požiadanie jedného alebo viacerých členských štátov;

b) uskutočňujú ich pracovníci Komisie menovaní na tento účel a pracovníci menovaní na tento účel zainteresovaným členským štátom (štátmi);

…

3. Komisia informuje členské štáty a Európsky parlament o výsledkoch misií uskutočnených podľa tohto článku.“

6 Článok 45 ods. 1 prvý pododsek uvedeného nariadenia stanovuje:

„Bez ohľadu na formu majú všetky informácie prenášané na základe tohto nariadenia dôverný charakter, vrátane údajov uchovávaných v [colnom informačnom systéme]. Vzťahuje sa na ne povinnosť profesionálneho utajenia a sú pod ochranou, ktorá sa vzťahuje aj na podobné informácie na základe vnútroštátnych zákonov členských štátov, ktoré ju prijímajú, ako aj zodpovedajúcich ustanovení uplatniteľných na orgány [S]poločenstva.“

Nariadenie (ES) č. 1073/1999

7 Podľa odôvodnení 1, 3 a 16 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 z 25. mája 1999 o vyšetrovaniach vykonávaných Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF) (Ú. v. ES L 136, 1999, s. 1; Mim. vyd. 01/003, s. 91) v znení, ktoré sa uplatňovalo v čase skutkových okolností sporu:

„(1) Keďže orgány [inštitúcie – *neoficiálny preklad*] [S]poločenstva a členské štáty prikladajú veľký význam ochrane finančných záujmov [S]poločenstiev a boju proti podvodom a všetkým ostatným nezákonným činnostiam poškodzujúcim finančné záujmy [S]poločenstiev;…

…

(3) keďže všetky dostupné prostriedky musia byť plne rozmiestené, aby sa dosiahol tento cieľ, najmä v súvislosti s vyšetrovacími úlohami, ktoré prešli na [S]poločenstvo, pričom musí byť zachované súčasné rozdelenie a vyváženosť právomocí medzi národnú úroveň a úroveň [S]poločenstva;

…

(16) keďže v záujme zabezpečenia, aby boli zohľadnené výsledky vyšetrovaní vykonávaných pracovníkmi [Európskeho] úradu [pre boj proti podvodom (OLAF)] a aby sa uskutočnili požadované následné kroky, správy musia mať status prípustného dôkazu v správnych a súdnych konaniach; keďže na tieto účely majú byť tieto správy vypracované spôsobom zlučiteľným s predpismi, ktorými sa riadia administratívne správy v členských štátoch…“

8 Článok 1 ods. 1 a 2 tohto nariadenia stanovoval:

„1. Aby sa zvýšila úroveň boja proti podvodom, korupcii a ostatným protiprávnym činnostiam poškodzujúcim finančné záujmy Európskeho spoločenstva, [OLAF] vykonáva vyšetrovacie právomoci delegované na Komisiu predpismi [S]poločenstva, ako aj nariadeniami a dohodami platnými v týchto oblastiach.

2. [OLAF] poskytuje členským štátom pomoc od Komisie pri organizovaní úzkej a pravidelnej spolupráce medzi ich príslušnými orgánmi s cieľom koordinovať ich aktivity na účely ochrany finančných záujmov Európskeho spoločenstva pred podvodmi. [OLAF] prispieva k navrhovaniu a vypracúvaniu metód boja proti podvodom a ostatným protiprávnym konaním poškodzujúcim finančné záujmy Európskeho spoločenstva.“

9 Článok 9 uvedeného nariadenia, nazvaný „Vyšetrovacia správa a opatrenia uskutočnené po vyšetrovaniach“, v odsekoch 1 až 3 stanovoval:

„1. [OLAF] po skončení ním vykonaného vyšetrovania vypracuje pod vedením riaditeľa správu, v ktorej sú špecifikované [špecifikované najmä – *neoficiálny preklad*] zistené skutočnosti, prípadná finančná strata a závery vyšetrovania, vrátane odporúčaní riaditeľa [OLAF-u] ohľadne postupov, ktoré majú byť uskutočnené.

2. Pri vypracúvaní týchto správ treba zohľadňovať procesné požiadavky zakotvené vo vnútroštátnom práve dotknutého členského štátu. Správy vypracované na takomto základe

predstavujú prípustný dôkaz v správnych alebo súdnych konaniach členského štátu, v ktorých sa ich použitie ukáže ako nevyhnutné, rovnakým spôsobom a za rovnakých podmienok ako administratívne správy vypracované národnými administratívnymi inšpektormi. Vzťahujú sa na ne tie isté hodnotiace pravidlá, aké sú uplatňované na administratívne správy vypracované národnými administratívnymi inšpektormi a majú rovnakú hodnotu ako tieto správy.

3. Správy vypracované po externom vyšetrovaní a všetky použiteľné súvisiace dokumenty sa posielajú príslušným orgánom dotknutých členských štátov v súlade s pravidlami týkajúcich sa externého vyšetrovania.“

10 Článok 10 toho istého nariadenia týkajúci sa postúpenia informácií OLAF-om v odseku 1 stanovoval:

„Bez toho, aby boli dotknuté články 8, 9 a 11 tohto nariadenia a ustanovenia nariadenia [Rady] (Euratom, ES) č. 2185/96 [z 11. novembra 1996 o kontrolách a inšpekciách na mieste, vykonávaných Komisiou s cieľom ochrany finančných záujmov Európskych spoločenstiev pred spreneverou a inými podvodmi (Ú. v. ES L 292, 1996, s. 2; Mim. vyd. 09/001, s. 303)], môže [OLAF] kedykoľvek postúpiť informácie získané v priebehu externých vyšetrovaní príslušným orgánom dotknutých členských štátov.“

Rozhodnutie 2000/597/ES, Euratom a rozhodnutie 2007/436/ES, Euratom

11 Pokiaľ ide o obdobie, ktorého sa týkajú skutkové okolnosti sporu, uplatňovali sa postupne dve rozhodnutia týkajúce sa systému vlastných zdrojov Európskej únie, a to rozhodnutie Rady 2000/597/ES, Euratom z 29. septembra 2000 o systéme vlastných zdrojov Európskych spoločenstiev (Ú. v. ES L 253, 2000, s. 42; Mim. vyd. 01/003, s. 200) a neskôr od 1. januára 2007 rozhodnutie Rady 2007/436/ES, Euratom zo 7. júna 2007 o systéme vlastných zdrojov Európskych spoločenstiev (Ú. v. EÚ L 163, 2007, s. 17).

12 Podľa článku 2 ods. 1 písm. b) rozhodnutia 2000/597, ktorého obsah bol v podstate prevzatý do článku 2 ods. 1 písm. a) rozhodnutia 2007/436, tvoria vlastné zdroje, ktoré sa zahŕňajú do všeobecného rozpočtu Únie, okrem iného tieto príjmy: „poplatky [clá – *neoficiálny preklad*] v rámci spoločného colného sadzobníka a ostatné poplatky [clá – *neoficiálny preklad*] stanovené, alebo ktoré stanovia inštitúcie [Únie] s ohľadom na obchodovanie s nečlenskými krajinami“.

13 Článok 8 ods. 1 prvý a tretí pododsek rozhodnutia 2000/597 a článok 8 ods. 1 prvý a tretí pododsek rozhodnutia 2007/436 stanovujú, že tieto vlastné zdroje Únie vyberajú členské štáty v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi a správnymi opatreniami, ktoré sa upravia tak, aby spĺňali požiadavky právnej úpravy Únie, ako aj to, že členské štáty sprístupnia uvedené zdroje Komisii.

Nariadenie č. 1150/2000

14 Nariadenie Rady (ES, Euratom) č. 1150/2000 z 22. mája 2000, ktorým sa vykonáva rozhodnutie 2007/436 (Ú. v. ES L 130, 2000, s. 1; Mim. vyd. 01/003, s. 169), je výsledkom dvoch zmien vykonaných počas obdobia, ktorého sa týkajú skutkové okolnosti sporu, a to prvej zmeny vykonanej s účinnosťou od 28. novembra 2004 nariadením Rady (ES, Euratom) č. 2028/2004 zo 16. novembra 2004 (Ú. v. EÚ L 352, 2004, s. 1) a druhej zmeny vykonanej s účinnosťou od 1. januára 2007 nariadením Rady (ES, Euratom) č. 105/2009 z 26. januára 2009 (Ú. v. EÚ L 36, 2009, s. 1) (ďalej len „nariadenie č. 1150/2000“).

15 V článku 2 nariadenia č. 1150/2000 sa v odseku 1 uvádzalo, že nárok Únie na vlastné zdroje „vzniká… bezodkladne po splnení podmienok týkajúcich sa zápisu nároku do účtovných kníh a upovedomenia dlžníka, ktoré sú ustanovené v colných predpisoch“. Tento článok 2 v odseku 2 prvom pododseku stanovoval, že „[d]átumom vzniku nároku uvedeného v odseku 1 je dátum zápisu do účtovných kníh, ktorý je stanovený v colných predpisoch“. Napokon článok 2 v odseku 3 prvom pododseku uvádzal, že „na účely vzniku nároku uvedeného v odseku 1 sa v sporných prípadoch považujú príslušné správne orgány za orgány zodpovedné za vypočítanie výšky nároku najneskôr do doby prijatia prvého správneho rozhodnutia, ktorým sa dlžník upozorňuje na dlh alebo do doby začatia súdneho konania, ak toto nastane skôr“.

16 Článok 6 ods. 1 a 3 tohto nariadenia stanovoval:

„1. Účty pre vlastné zdroje vedie štátna pokladnica jednotlivých členských štátov alebo orgány určené členskými štátmi; účty sa vedú samostatne pre jednotlivé druhy zdrojov.

…

3. a) Nároky vzniknuté v súlade s článkom 2 sa podľa [s výhradou – *neoficiálny preklad*] písmena b) tohto odseku zapisujú do účtovných záznamov [účtovné záznamy obvykle nazývané ‚účet A‘] najneskôr v prvý pracovný deň po 19. dni druhého mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom nárok vznikol.

b) Vzniknuté nároky, ktoré neboli zapísané v účtovných záznamoch uvedených v písmene a), pretože ešte neboli vybrané a nebola za ne zložená záruka, sa v dobe stanovenej v písmene a) vedú v samostatných účtovných záznamoch [účtovné záznamy obvykle nazývané ‚účet B‘]. Členské štáty môžu prijať tento postup aj v prípade, že oprávnenosť vzniknutých nárokov, za ktoré sa zložila záruka, je namietaná a že tieto čiastky sa po urovnaní sporov vyplývajúcich z takéhoto namietania môžu zmeniť.

…“

17 Článok 9 ods. 1 prvý pododsek uvedeného nariadenia stanovoval:

„V súlade s postupom ustanoveným v článku 10 pripisuje každý členský štát vlastné zdroje na účet založený v mene Komisie v rámci štátnej pokladnice alebo orgánu, ktorý na tento účel určil.“

18 Článok 10 ods. 1 prvý pododsek nariadenia č. 1150/2000 stanovoval okrem iného lehotu na pripísanie vlastných zdrojov na účet uvedený v článku 9 tohto posledného uvedeného nariadenia, zatiaľ čo článok 11 tohto nariadenia stanovoval, že za každé omeškanie s týmto pripísaním zaplatí dotknutý členský štát úroky z omeškania.

19 Článok 17 ods. 1 a 2 uvedeného nariadenia stanovoval:

„1. Členské štáty vykonajú všetky potrebné opatrenia, aby zabezpečili, že čiastka zodpovedajúca nárokom vzniknutým podľa článku 2 je sprístupnená Komisii tak, ako je uvedené v tomto nariadení.

2. Členské štáty sú oslobodené od povinnosti sprístupniť Komisii čiastky zodpovedajúce stanoveným nárokom, ktoré nie je možné vybrať:

a) z dôvodu *vis maior*;

b) z iných dôvodov, ktoré im nie je možné pripísať.

Čiastky stanovených nárokov sa prehlásia za čiastky, ktoré nie je možné vybrať, na základe rozhodnutia príslušného správneho orgánu, ktorý túto skutočnosť zistí.

Čiastky stanovených nárokov sa považujú za čiastky, ktoré nie je možné vybrať najneskôr po uplynutí piatich rokov odo dňa, kedy bola čiastka stanovená podľa článku 2, alebo v prípade správneho alebo súdneho odvolania, po vynesení alebo uverejnení konečného rozhodnutia.

V prípade čiastočnej úhrady alebo úhrad, začína plynúť najviac päťročné obdobie odo dňa uskutočnenia poslednej platby, ak sa týmto dlh nevyrovnal.

Čiastky prehlásené alebo považované za čiastky, ktoré nie je možné vybrať, sa s kon[ečnou] platnosťou odpíšu zo samostatného účtu uvedeného v článku 6 ods. 3 písm. b). Vykážu sa v prílohe k štvrťročnému výkazu uvedenému v článku 6 ods. 4 písm. b) a v prípade potreby tiež vo štvrťročnom výkaze uvedenom v článku 6 ods. 5“

Okolnosti predchádzajúce sporu

20 Okolnosti predchádzajúce sporu sú opísané v bodoch 1 až 15 napadnutého rozsudku a možno ich v rozsahu, v akom sa týkajú tohto odvolania, zhrnúť takto.

21 OLAF uskutočnil v dňoch 2. až 26. novembra 2007 misiu Spoločenstva v oblasti administratívnej spolupráce a vyšetrovania v Laose, na ktorej sa zúčastnila zástupkyňa českej colnej správy (ďalej len „inšpekčná misia“). Vyšetrovanie sa týkalo preskúmania dovozu neplniteľných plynových kamienkových vreckových zapaľovačov (ďalej len „vreckové zapaľovače“) z Laosu do rôznych členských štátov medzi rokmi 2004 až 2007. Dňa 15. novembra 2007 bol vypracovaný dokument s názvom „agreed joint minutes“, ktorý podpísali všetci členovia misie a príslušné laoské orgány (ďalej len „zápisnica z 15. novembra 2007“).

22 Po tejto inšpekčnej misii prijal OLAF 30. mája 2008 správu o ukončení misie (ďalej len „správa OLAF-u“). Táto správa bola zaslaná Českej republike 9. júla 2008 v nemeckom, anglickom a francúzskom jazyku. OLAF prijal záverečnú správu z vyšetrovania 10. decembra 2008.

23 Zo zistení uvedených v správe OLAF-u vyplýva, že v období, na ktoré sa vzťahuje táto správa, spoločnosť Baide lighter Industry (LAO) Co., Ltd. (ďalej len „BAIDE“) dovážala vreckové zapaľovače s pôvodom v Číne, ale na preclenie ich predkladala ako výrobky s pôvodom v Laose, čím obchádzala antidumpingové clo platné pre vreckové zapaľovače čínskeho pôvodu.

24 V tejto súvislosti sa v správe OLAF-u uvádza, že „dôkazy o čínskom pôvode zistené počas [inšpekčnej misie] postačujú na to, aby členské štáty začali správne konanie o dodatočné vyrubenie cla“. Podľa tejto správy bolo dôležité, aby „členské štáty vykonali následné audity a v prípade potreby aj vyšetrovania dotknutých dovozcov a bezodkladne začali konanie o vymáhanie, ak sa tak ešte neurobilo“.

25 Zistenia uvedené v správe OLAF-u sa okrem iného týkali 28 prípadov dovozu vreckových zapaľovačov do Českej republiky spoločnosťou BAIDE, ktoré boli prepustené do voľného obehu v období od 26. septembra 2005 do 1. marca 2007 (ďalej len „sporné dovozy“).

26 Príslušné české colné úrady začali v týchto prípadoch podnikať kroky na dodatočné vyrubenie a vymáhanie cla. Dodatočne vyrubiť a vymáhať celé stanovené clo však nebolo vo všetkých uvedených prípadoch možné.

27 V období od 22. septembra 2008 do 18. februára 2009 boli sumy zodpovedajúce stanoveným, ale ešte nevymoženým clám zo sporných dovozov zaúčtované na osobitný účet B.

28 V období od novembra 2013 do novembra 2014 Česká republika v súlade s príslušnými právnymi predpismi zaznamenala do informačného systému WOMIS (*Write-Off Management and Information System*) prípady nemožnosti vymáhania sumy vlastných zdrojov Únie.

29 Česká republika okrem toho požiadala Komisiu, aby bola oslobodená od povinnosti sprístupniť jej vlastné zdroje Únie uvedené v predchádzajúcom bode.

30 Listom z 20. januára 2015 Komisia v reakcii na túto žiadosť informovala Českú republiku, že podmienky stanovené v článku 17 ods. 2 nariadenia č. 1150/2000 neboli splnené ani v jednom z predmetných prípadov. Komisia preto vyzvala české orgány, aby prijali všetky potrebné opatrenia na prevod sumy 53 976 340 CZK (približne 2,1 milióna eur) na jej účet najneskôr v prvý pracovný deň nasledujúci po 19. dni druhého mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom bol tento list odoslaný.

31 Dňa 17. marca 2015 Česká republika uhradila 75 % tejto sumy na účet Komisie určený na tento účel po odpočítaní nákladov na výber zodpovedajúcim 25 % tejto sumy, t. j. 40 482 255 CZK (približne 1,6 milióna eur). Česká republika predtým listom z 27. februára 2015 vzniesla výhrady a informovala Komisiu, že ide o podmienenú platbu, s výhradou dôvodnosti nárokov tejto inštitúcie, aby sa vyhla plateniu úrokov stanovených v článku 11 nariadenia č. 1150/2000.

Žaloba na Všeobecnom súde a napadnutý rozsudok

32 Návrhom podaným do kancelárie Všeobecného súdu 16. marca 2020 podala Česká republika žalobu na základe článku 268 ZFEÚ, ktorou sa domáhala vrátenia sumy 40 482 255 CZK (približne 1,6 milióna eur) z dôvodu bezdôvodného obohatenia Únie.

33 Rozhodnutiami zo 16. septembra 2020 predsedníčka šiestej komory Všeobecného súdu povolila Belgickému kráľovstvu a Poľskej republike vstúpiť do konania ako vedľajší účastníci na podporu návrhov Českej republiky.

34 Všeobecný súd v napadnutom rozsudku dospel k záveru, že požiadavky Českej republiky sú čiastočne dôvodné. Žalobe vyhovel v rozsahu, v akom smeruje k tomu, aby Komisia vrátila sumu 17 828 399,66 CZK (približne 700 000 eur) zaplatenú do vlastných zdrojov Únie (bod 1 výroku), a v zostávajúcej časti túto žalobu zamietol (bod 2 výroku).

Konanie na Súdnom dvore a návrhy účastníkov konania

35 Komisia vo svojom odvolaní navrhuje, aby Súdny dvor:

– zrušil bod 1 výroku napadnutého rozsudku,

– zamietol žalobu Českej republiky vo veci T-151/20 alebo subsidiárne vrátil vec Všeobecnému súdu, aby rozhodol o tých častiach žalobných dôvodov, ktoré ešte neboli preskúmané, a

– v prípade, že Súdny dvor rozhodne s konečnou platnosťou vo veci, uložil Českej republike povinnosť nahradiť trovy konania, ktoré vznikli Komisii v konaní na prvom stupni a v odvolacom konaní, alebo v prípade, že bude vec vrátená Všeobecnému súdu, rozhodol, že o trovách konania sa rozhodne neskôr.

36 Česká republika navrhuje, aby Súdny dvor:

– zamietol odvolanie ako neprípustné alebo subsidiárne ako nedôvodné a

– uložil Komisii povinnosť nahradiť trovy konania.

37 Belgické kráľovstvo a Poľská republika navrhujú, aby Súdny dvor zamietol odvolanie a uložil Komisii povinnosť nahradiť trovy konania.

38 Podaním doručeným do kancelárie Súdneho dvora 11. januára 2023 Holandské kráľovstvo podalo návrh na vstup do konania o tomto odvolaní ako vedľajší účastník na podporu návrhov Českej republiky. Rozhodnutím z 13. februára 2023 predseda Súdneho dvora vyhovel tomuto návrhu. Holandské kráľovstvo nepredložilo vyjadrenie vedľajšieho účastníka konania.

O návrhu na opätovné otvorenie ústnej časti konania

39 Podaním doručeným do kancelárie Súdneho dvora 22. marca 2024 Česká republika podala návrh na opätovné otvorenie ústnej časti konania podľa článku 83 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora.

40 Na podporu tohto návrhu Česká republika tvrdí, že návrhy generálnej advokátky sú v rozsahu, v akom sa týkajú posúdenia druhého odvolacieho dôvodu založené na nesprávnom pochopení skutkového stavu. Generálna advokátka sa totiž v bode 133 týchto návrhov domnievala, že tento členský štát nezaujal proaktívne stanovisko a nevyžiadal si od OLAF-u potrebné informácie, a v bodoch 138 a 143 uvedených návrhov uviedla, že sa uspokojil s pasívnym vyčkávaním, než mu OLAF poskytne nejaké informácie. Tieto tvrdenia však nie sú podporené skutkovými zisteniami Všeobecného súdu uvedenými najmä v bodoch 99 až 103, 122 a 124 napadnutého rozsudku. Tieto rôzne aspekty je teda potrebné objasniť.

41 V tejto súvislosti teba uviesť, že podľa článku 83 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora môže Súdny dvor kedykoľvek po vypočutí generálneho advokáta rozhodnúť o opätovnom začatí ústnej časti konania, najmä ak usúdi, že nemá dostatok informácií, alebo ak účastník konania uviedol po skončení tejto časti konania novú skutočnosť, ktorá môže mať rozhodujúci vplyv na rozhodnutie Súdneho dvora, alebo ak sa má vo veci rozhodnúť na základe tvrdenia, ku ktorému sa dotknuté osoby nevyjadrili.

42 Okrem toho je potrebné pripomenúť, že Štatút Súdneho dvora Európskej únie ani rokovací poriadok neupravujú možnosť účastníkov konania predložiť pripomienky v reakcii na návrhy prednesené generálnym advokátom. Podľa článku 252 druhého odseku ZFEÚ generálny advokát konajúci nestranne a nezávisle predkladá na verejných pojednávaniach odôvodnené návrhy v prípadoch, ktoré si vyžadujú jeho účasť. Súdny dvor nie je viazaný ani týmito návrhmi, ani odôvodnením, na základe ktorého k týmto návrhom generálny advokát dospel. V dôsledku toho nesúhlas účastníka konania s návrhmi generálneho advokáta, a to bez ohľadu na otázky, ktoré v nich generálny advokát skúma, nemôže byť sám osebe dôvodom opodstatňujúcim opätovné začatie ústnej časti konania (pozri v tomto zmysle rozsudky z 13. júla 2023, Grupa Azoty a i./Komisia, C-73/22 P a C-77/22 P, EU:C:2023:570, bod 25 a citovanú judikatúru, ako aj z 8. februára 2024, Pilatus Bank/ECB, C-256/22 P, EU:C:2024:125, body 29 a 30, ako aj citovanú judikatúru).

43 Z dôvodov uvedených na podporu svojho návrhu na opätovné začatie ústnej časti konania však vyplýva, že Česká republika má v úmysle zareagovať iba na posúdenie niektorých skutkových okolností, ktoré vykonala generálna advokátka vo svojich návrhoch, čo nepredstavuje dôvod na opätovné začatie ústnej časti konania.

44 Za týchto podmienok Súdny dvor po vypočutí generálneho advokáta konštatuje, že nie je potrebné nariadiť opätovné začatie ústnej časti konania.

O odvolaní

45 Na podporu svojho odvolania Komisia uvádza dva odvolacie dôvody.

46 Česká republika predovšetkým spochybňuje prípustnosť každého z týchto odvolacích dôvodov, a teda aj odvolania v celom rozsahu.

47 V tejto súvislosti je vhodné preskúmať námietku neprípustnosti v rámci preskúmania každého z týchto odvolacích dôvodov.

O prvom odvolacom dôvode

Argumentácia účastníkov konania

48 V rámci prvého odvolacieho dôvodu Komisia tvrdí, že Všeobecný súd sa v bodoch 85 až 93 napadnutého rozsudku dopustil nesprávneho právneho posúdenia pri výklade článku 6 ods. 3 a článku 17 ods. 2 nariadenia č. 1150/2000. Tento odvolací dôvod je rozdelený na dve časti.

49 V prvej časti uvedeného odvolacieho dôvodu Komisia tvrdí, že Všeobecný súd sa v bodoch 88, 90 a 93 napadnutého rozsudku dopustil nesprávneho právneho posúdenia pri výklade článku 6 ods. 3 nariadenia č. 1150/2000.

50 V tejto súvislosti zdôrazňuje, že pokiaľ ide o clá, každý členský štát je zodpovedný za správu systému vlastných zdrojov a je povinný z vlastnej iniciatívy a v lehotách stanovených právom Únie vykonať tri po sebe nasledujúce operácie, a to stanoviť nároky podľa článku 2 nariadenia č. 1150/2000, zapísať ich na účet A alebo B podľa článku 6 tohto nariadenia a poskytnúť sumy

zodpovedajúce týmto nárokom podľa článku 10 tohto nariadenia. Tieto operácie sú tak úzko prepojené, že nedodržanie pravidiel alebo lehôt vzťahujúcich sa na jednu z nich má nevyhnutne dôsledky na nasledujúce kroky.

51 Článok 17 ods. 2 tohto nariadenia stanovuje oslobodenie od povinnosti sprístupniť sumy. Ako Všeobecný súd správne uviedol v bode 84 napadnutého rozsudku, takéto oslobodenie predpokladá okrem dodržania podmienok uvedených v tomto ustanovení aj riadne zapísanie nárokov na účet B.

52 Všeobecný súd však nezohľadnil skutočnosť, že podľa bodu 69 rozsudku z 8. júla 2010, Komisia/Taliansko (C-334/08, EU:C:2010:414), riadny zápis znamená aj to, že sa vykoná „v súlade s právom Únie“. Táto požiadavka sa vzťahuje nielen na dodržanie lehôt na zápis nárokov na účet A alebo B, ale aj na to, že nároky musia byť stanovené hneď po splnení podmienok stanovených colnými predpismi.

53 Preto na rozdiel od toho, ako Všeobecný súd rozhodol v bode 90 napadnutého rozsudku, zápis predmetných nárokov na účet B v lehote vypočítanej od oneskoreného dátumu, ku ktorému boli tieto nároky skutočne stanovené, nemôže byť oprávnený. Okolnosť, že zápis na účet B je podľa Všeobecného súdu „čisto účtovnou operáciou“, nie je v tejto súvislosti relevantná.

54 V druhej časti prvého odvolacieho dôvodu Komisia vytýka Všeobecnému súdu, že sa v bodoch 85 až 88 a 93 napadnutého rozsudku dopustil nesprávneho právneho posúdenia pri výklade článku 17 ods. 2 nariadenia č. 1150/2000.

55 Po prvé Komisia zdôrazňuje, že toto ustanovenie sa neuplatní v prípade neoprávneného zápisu na účet B. Pokiaľ boli nároky na základe článku 2 tohto nariadenia stanovené oneskorene, ako je to v prejednávanej veci, tak zápis je neoprávnený.

56 Po druhé Komisia zastáva názor, že v prípade neuplatniteľnosti článku 17 ods. 2 nariadenia č. 1150/2000 musí členský štát poskytnúť Únii sumu zodpovedajúcu nárokom, ktoré boli stanovené oneskorene. Ochudobnenie tohto členského štátu a s tým súvisiace obohatenie Únie je teda odôvodnené povinnosťou poskytnúť túto sumu.

57 Všeobecný súd sa preto dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď v bodoch 85 až 88 napadnutého rozsudku zamietol tvrdenie Komisie ako neúčinné a v bode 87 tohto rozsudku obmedzil svoju analýzu len na dodržanie lehôt stanovených v článku 6 nariadenia č. 1150/2000. Z toho tiež vyplýva, že na rozdiel od toho, ako Všeobecný súd rozhodol v bode 88 uvedeného rozsudku, členskému štátu prináleží, aby preukázal, že všetky operácie týkajúce sa vlastných zdrojov prebehli v súlade s príslušnými pravidlami a pri rešpektovaní lehôt a ochrany finančných záujmov Únie.

58 Komisia napokon tvrdí, že výklad Všeobecného súdu môže mať škodlivé dôsledky na finančné záujmy Únie.

59 Česká republika namieta, že prvý odvolací dôvod je neprípustný z dôvodu, že nespĺňa požiadavky článku 169 ods. 2 rokovacieho poriadku. Štruktúra a obsah tvrdení uvedených na podporu tohto odvolacieho dôvodu totiž nezodpovedajú tomu, ako ho vymedzila Komisia.

60 Konkrétne Komisia uviedla tvrdenia, ktoré nijako nesúvisia s námietkou, že zápis predmetných nárokov na účet B nemožno kvalifikovať ako „čisto účtovnú operáciu“, a protirečila si, pokiaľ ide o relevantnosť tejto kvalifikácie. Na podporu tejto námietky a tvrdenia, že Česká republika mala preukázať dokonalosť celého procesu stanovenia, vymáhania a poskytnutia nárokov na vlastné zdroje, neuviedla žiadne konkrétne tvrdenia. Nadpisy oboch častí tohto odvolacieho dôvodu nezodpovedajú ich obsahu. Jediné tvrdenia, ktoré súvisia s vecou samou, sa netýkajú dodržania lehoty na zápis nárokov na účet B, ale ich včasného stanovenia a dôsledkov oneskoreného stanovenia, čo je otázka, ktorá nebola skúmaná v bodoch 85 až 93 napadnutého rozsudku a je okrem iného predmetom druhého odvolacieho dôvodu. Okrem toho z prvého odvolacieho dôvodu jasne nevyplýva, či Komisii ide o to, že nároky boli zapísané na účet B oneskorene, alebo či sa domnieva, že tieto nároky v prípade porušenia stanovených pravidiel nemožno v žiadnom prípade zapísať na tento účet.

61 V každom prípade je prvý odvolací dôvod tiež nedôvodný.

62 V tejto súvislosti Česká republika v prvom rade tvrdí, že článok 6 ods. 3 nariadenia č. 1150/2000 výslovne stanovuje, že lehota na zápis nárokov na účet B sa počíta od okamihu, „v ktorom nárok vznikol“, a teda od okamihu skutočného stanovenia tohto nároku. Uplatneniu článku 17 ods. 2 tohto nariadenia v prípade oneskoreného zápisu týchto nárokov na účet B nebráni znenie tohto ustanovenia ani jeho účel. Výklad navrhovaný Komisiou je v rozpore s účelom tohto ustanovenia, pretože aj keď by členský štát nemohol vybrať clo z dôvodu vyššej moci alebo z dôvodov, ktoré mu nemožno pripísať, nebol by oslobodený od povinnosti sprístupniť vlastné zdroje. Zápis na účet B je čisto účtovnou operáciou.

63 Po druhé Česká republika tvrdí, že v rozsudku z 8. júla 2010, Komisia/Taliansko (C-334/08, EU:C:2010:414), sa Súdny dvor vyjadril k hmotnoprávnym podmienkam článku 17 ods. 2 nariadenia č. 1150/2000 v osobitnom kontexte, ktorý sa vyznačoval podvodným konaním pripísateľným dotknutému členskému štátu. Vzhľadom na tento kontext Komisia nemôže z tohto rozsudku vyvodiť, že zápis predmetných nárokov na účet B včas a v lehote vypočítanej odo dňa, keď mali byť tieto nároky stanovené, je podmienkou uplatnenia tohto ustanovenia. Súdny dvor sa nezaoberal výpočtom lehoty na zápis nárokov na účet B, ani dôsledkami oneskoreného zápisu.

64 Po tretie Česká republika tvrdí, že napadnutý rozsudok nemá škodlivé dôsledky pre rozpočet Únie.

65 Po štvrté Česká republika uvádza, že s podstatou prvého odvolacieho dôvodu nemá nijakú spojitosť tvrdenie Komisie, podľa ktorého členský štát musí v rámci žaloby o vydanie plnenia poskytnutého bez právneho dôvodu preukázať, že celé colné konanie bolo vykonané v súlade so všetkými pravidlami, riadne a včas a s náležitou starostlivosťou o ochranu finančných záujmov Únie.

66 Belgické kráľovstvo a Poľská republika tiež navrhujú, aby bol prvý odvolací dôvod zamietnutý ako nedôvodný.

67 Belgické kráľovstvo poznamenáva, že lehota na zápis dlhu na účet B plynie v súlade s článkom 6 ods. 3 písm. b) nariadenia č. 1150/2000 odo dňa stanovenia tohto dlhu. K oneskorenému zápisu na účet B teda môže dôjsť len v prípade oneskoreného stanovenia predmetného dlhu. V prejednávanej veci však z bodu 92 napadnutého rozsudku vyplýva, že stanovenie predmetných nárokov nebolo oneskorené.

68 Okrem toho oneskorený zápis automaticky nevylučuje možnosť odvolávať sa na článok 17 ods. 2 nariadenia č. 1150/2000. Bod 69 rozsudku z 8. júla 2010, Komisia/Taliansko (C-334/08, EU:C:2010:414), sa totiž musí vykladať v kontexte veci, v ktorej bol vydaný tento rozsudok, a to v tom zmysle, že sa týka výlučne situácie, v ktorej je stanovený dlh zaúčtovaný na účet B, hoci na to nespĺňa hmotnoprávne podmienky.

69 Poľská republika v podstate tiež uvádza toto posledné uvedené tvrdenie týkajúce sa zmyslu bodu 69 rozsudku z 8. júla 2010, Komisia/Taliansko (C-334/08, EU:C:2010:414).

70 Dodáva, že lehota na stanovenie cla nie je založená na objektívnom a presnom kritériu, a to vzhľadom na vágny a subjektívny výraz „zodpovedné za vypočítanie“ uvedený v článku 2 ods. 3 nariadenia č. 1150/2000. V praxi Komisia svojvoľne určuje, od ktorého okamihu sa predpokladá, že vnútroštátne colné orgány sú zodpovedné za vypočítanie, a teda za stanovenie cla. Aby sa predišlo svojvoľnosti, lehota stanovená v článku 6 ods. 3 tohto nariadenia sa musí počítať odo dňa, keď bolo clo skutočne stanovené.

71 Napokon tvrdenie Komisie založené na ochrane finančných záujmov Únie je irelevantné, pretože spory týkajúce sa tradičných vlastných zdrojov predstavujú len malú časť všetkých vecí týkajúcich sa príspevkov členských štátov na tieto zdroje, a teda nemôžu ohroziť systém financovania Únie. Platí to o to viac, že v dôsledku každého oneskoreného poskytnutia vlastných zdrojov je dotknutý členský štát povinný zaplatiť úroky z omeškania v súlade s článkom 11 nariadenia č. 1150/2000.

Posúdenie Súdnym dvorom

– *O prípustnosti*

72 Podľa článku 169 ods. 2 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora v právnych dôvodoch a právnych tvrdeniach sa presne označia časti odôvodnenia rozhodnutia Všeobecného súdu, ktoré sa napádajú. Podľa ustálenej judikatúry však platí, že v odvolaní musia byť presne uvedené napádané časti rozsudku, ktorého zrušenie sa navrhuje, ako aj právne tvrdenia, ktoré tento návrh konkrétne podporujú, inak sú odvolanie alebo dotknutý odvolací dôvod neprípustné (rozsudky z 20. septembra 2018, Agria Polska a i./Komisia, C-373/17 P, EU:C:2018:756, bod 33 a citovaná judikatúra, ako aj z 28. apríla 2022, Changmao Biochemical Engineering/Komisia, C-666/19 P, EU:C:2022:323, bod 186).

73 V tejto súvislosti odvolací dôvod, ktorého argumentácia nie je dostatočne jasná a presná na to, aby Súdny dvor mohol vykonať preskúmanie zákonnosti, najmä preto, že podstatné skutočnosti, o ktoré sa tento odvolací dôvod opiera, nevyplývajú dostatočne koherentne a zrozumiteľne z textu tohto odvolania, ktoré je v tejto súvislosti formulované nejasne a nejednoznačne, nezodpovedá požiadavkám pripomenutým v predchádzajúcom bode tohto rozsudku a musí byť vyhlásený za neprípustný (pozri v tomto zmysle rozsudky z 10. júla 2014, Telefónica a Telefónica de España/Komisia, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, bod 30 a citovanú judikatúru, ako aj z 28. apríla 2022, Changmao Biochemical Engineering/Komisia, C-666/19 P, EU:C:2022:323, bod 187).

74 V prejednávanej veci Komisia vo svojom odvolaní presne a jednoznačne identifikuje body napadnutého rozsudku, ktoré napáda v rámci prvého odvolacieho dôvodu, a uvádza dôvody, pre ktoré sa domnieva, že posúdenia uvedené v týchto bodoch vychádzajú z nesprávneho právneho posúdenia, ktoré tiež objasnila.

75 Z písomností Českej republiky okrem toho vyplýva, že bola schopná pochopiť rozsah tohto prvého odvolacieho dôvodu uvedeného Komisiou a uviesť tvrdenia na svoju obranu.

76 Prvý odvolací dôvod je teda prípustný.

– *O veci samej*

77 V oboch častiach prvého odvolacieho dôvodu uvedeného na podporu svojho odvolania, ktoré spolu úzko súvisia, a preto ich treba preskúmať spoločne, Komisia spochybňuje body 85 až 93 napadnutého rozsudku.

78 V týchto bodoch Všeobecný súd odmietol argumentáciu Komisie, podľa ktorej Česká republika v prejednávanej veci v podstate nemohla byť podľa článku 17 ods. 2 nariadenia č. 1150/2000 oslobodená od povinnosti sprístupniť vlastné zdroje, keďže predmetné nároky neboli riadne zapísané na účet B v súlade s článkom 6 ods. 3 tohto nariadenia, a to z dôvodu ich oneskoreného stanovenia podľa článku 2 uvedeného nariadenia.

79 Závery Všeobecného súdu sú v tejto súvislosti založené na dvoch dôvodoch, ktorých dôvodnosť Komisia v tomto odvolacom dôvode spochybňuje.

80 Na jednej strane Všeobecný súd v bodoch 86 až 88 napadnutého rozsudku rozhodol, že argumentácia tejto inštitúcie je neúčinná. V tejto súvislosti uviedol, že v rámci žaloby založenej na bezdôvodnom obohatení Únie „od Českej republiky… nemožno požadovať, aby preukázala…, že ‚celý postup colného konania, vymáhania [pohľadávky] a vykonávania opatrení týkajúcich sa vlastných zdrojov bol vykonaný v súlade so všetkými pravidlami, riadne a včas a s náležitou starostlivosťou o ochranu finančných záujmov Únie‘“. Podľa Všeobecného súdu totiž sprístupnenie vlastných zdrojov nie je odôvodnené povinnosťou dodržať lehoty stanovené v článku 6 nariadenia č. 1150/2000, ktorých nedodržanie nevedie k žiadnej platbe, ani k zaplateniu úrokov z omeškania.

81 Na druhej strane Všeobecný súd v bodoch 89 až 92 tohto rozsudku konštatoval, že lehoty na zápis nárokov na účet B podľa článku 6 ods. 3 písm. b) nariadenia č. 1150/2000 sa v každom prípade nemajú počítať odo dňa, ku ktorému mali byť dotknuté nároky stanovené v súlade s článkom 2 tohto nariadenia, ale od odo dňa, keď boli tieto nároky skutočne stanovené. Táto podmienka však bola v prejednávanej veci splnená.

82 Na účely posúdenia dôvodnosti týchto dôvodov s prihliadnutím na tvrdenia účastníkov konania treba v prvom rade pripomenúť pravidlá dokazovania uplatniteľné na žalobu založenú na bezdôvodnom obohatení Únie.

83 Podľa judikatúry Súdneho dvora takáto žaloba podaná na základe článku 268 ZFEÚ a článku 340 druhého odseku ZFEÚ vyžaduje dôkaz o obohatení žalovaného bez platného právneho dôvodu, ako aj o ochudobnení žalobcu v súvislosti s uvedeným obohatením [pozri v tomto zmysle rozsudky zo 16. decembra 2008, Masdar (UK)/Komisia, C-47/07 P, EU:C:2008:726, bod 49, a z 9. júla 2020, Česká republika/Komisia, C-575/18 P, EU:C:2020:530, bod 82].

84 V rámci preskúmania žaloby tejto povahy podanej členským štátom, ktorý poskytol Komisii sumu vlastných zdrojov Únie s vyjadrením výhrad voči dôvodnosti stanoviska tejto inštitúcie, prináleží Všeobecnému súdu najmä posúdiť, či ochudobnenie členského štátu, ktorý je žalobcom, zodpovedajúce tejto sume poskytnutej Komisii a s ním súvisiace obohatenie tejto inštitúcie sú

odôvodnené povinnosťami, ktoré uvedenému členskému štátu vyplývajú z práva Únie v oblasti vlastných zdrojov Únie, alebo ich naopak takto odôvodniť nemožno (pozri v tomto zmysle rozsudok z 9. júla 2020, Česká republika/Komisia, C-575/18 P, EU:C:2020:530, bod 83).

85 V tomto rámci teda prináleží členskému štátu, ktorý je žalobcom, aby preukázal, že podľa pravidiel Únie upravujúcich systém vlastných zdrojov nie je povinný sprístupniť Komisii sumu vlastných zdrojov, ktorá je predmetom sporu, a že si splnil povinnosti, ktoré mu z tohto dôvodu vyplývajú.

86 Na rozdiel od toho, čo naznačila Česká republika, keď Komisii vytýkala, že medzi fázou pred podaním žaloby a fázou súdneho konania v prejednávanej veci viackrát zmenila svoje stanovisko, z vyššie uvedeného tiež vyplýva, že predmetom žaloby založenej na bezdôvodnom obohatení Únie, ktorá je podaná za podmienok uvedených v bode 84 tohto rozsudku, nemôže byť len vyvrátenie stanoviska, ktoré Komisia zaujala pred podaním žaloby. Táto inštitúcia môže v postavení žalovaného predložiť nové tvrdenia, ktoré spochybňujú stanovisko členského štátu, ktorý je žalobcom.

87 V druhom rade treba pripomenúť charakteristiky systému vlastných zdrojov Únie, ako ich vo svojej judikatúre zhrnul Súdny dvor.

88 V tejto súvislosti je za súčasného stavu práva Únie správa tohto systému zverená členským štátom a patrí výlučne do ich zodpovednosti [rozsudky z 9. júla 2020, Česká republika/Komisia, C-575/18 P, EU:C:2020:530, bod 62, a z 8. marca 2022, Komisia/Spojené kráľovstvo (Boj proti podvodom s podhodnotením), C-213/19, EU:C:2022:167, bod 345].

89 Z článku 8 ods. 1 rozhodnutia 2000/597 a článku 8 ods. 1 rozhodnutia 2007/436 vyplýva, že vlastné zdroje Únie uvedené v článku 2 ods. 1 písm. a) a b) rozhodnutia 2000/597 a v článku 2 ods. 1 písm. a) rozhodnutia 2007/436 vyberajú členské štáty a sú povinné ich sprístupniť Komisii [pozri v tomto zmysle rozsudky z 8. júla 2010, Komisia/Taliansko, C-334/08, EU:C:2010:414, bod 34, ako aj z 8. marca 2022, Komisia/Spojené kráľovstvo (Boj proti podvodom s podhodnotením), C-213/19, EU:C:2022:167, bod 340 a citovaná judikatúra].

90 Na tento účel sú členské štáty podľa článku 2 ods. 1 nariadenia č. 1150/2000 povinné stanoviť nárok Únie na vlastné zdroje hneď po splnení podmienok stanovených v colných predpisoch „týkajúcich sa zápisu nároku do účtovných kníh a upovedomenia dlžníka“. V dôsledku toho sú členské štáty povinné zapísať nároky stanovené v súlade s článkom 2 tohto nariadenia na účty vlastných zdrojov Únie v súlade s podmienkami stanovenými v článku 6 uvedeného nariadenia. V tejto súvislosti treba spresniť, že podľa článku 6 ods. 3 písm. b) toho istého nariadenia sa vzniknutý nárok, ktorý ešte nebol vybraný a na ktorý nebola poskytnutá záruka, zapíše na osobitný účet, a to na tzv. „účet B“ [pozri v tomto zmysle rozsudky z 9. júla 2020, Česká republika/Komisia, C-575/18 P, EU:C:2020:530, bod 57 a citovanú judikatúru, ako aj z 8. marca 2022, Komisia/Spojené kráľovstvo (Boj proti podvodom s podhodnotením), C-213/19, EU:C:2022:167, bod 341].

91 Členské štáty musia následne sprístupniť vlastné zdroje Únie Komisii za podmienok stanovených v článkoch 9 až 11 nariadenia č. 1150/2000 tak, že ich zapíšu v súlade so stanovenými lehotami na účet založený na tento účel v mene tejto inštitúcie. Podľa článku 11 ods. 1 tohto nariadenia má každé omeškanie s pripísaním na tento účet za následok vznik povinnosti dotknutého členského štátu platiť úroky z omeškania [rozsudky z 9. júla 2020, Česká republika/Komisia, C-575/18 P, EU:C:2020:530, bod 58, ako aj z 8. marca 2022, Komisia/Spojené kráľovstvo (Boj proti podvodom s podhodnotením), C-213/19, EU:C:2022:167, bod 342].

92 Okrem toho podľa článku 17 ods. 1 a 2 nariadenia č. 1150/2000 sú členské štáty povinné vykonať všetky potrebné opatrenia, aby zabezpečili, že suma zodpovedajúca nárokom stanoveným podľa článku 2 tohto nariadenia bude sprístupnená Komisii. Členské štáty nemajú túto povinnosť iba v prípade, ak nemohli tieto sumy vybrať z dôvodov *vis maior*, alebo ak sa zistí, že výber je definitívne nemožný z dôvodov, ktoré im nemožno pripísať. Sumy vyhlásené alebo považované za sumy, ktoré nie je možné vybrať, sa s konečnou platnosťou odpíšu zo samostatného účtu uvedeného v článku 6 ods. 3 písm. b) uvedeného nariadenia (pozri v tomto zmysle rozsudok z 9. júla 2020, Česká republika/Komisia, C-575/18 P, EU:C:2020:530, bod 60).

93 Dôvodnosť tohto odvolacieho dôvodu treba posúdiť na základe práve uvedených záverov.

94 Na tento účel treba v prvom rade určiť začiatok plynutia lehoty na zápis nárokov na účet B podľa článku 6 ods. 3 nariadenia č. 1150/2000.

95 V tomto ustanovení sa uvádza, že „nároky vzniknuté v súlade s článkom 2“ tohto nariadenia sa zapisujú do účtovných záznamov pre vlastné zdroje „najneskôr v prvý pracovný deň po 19. dni druhého mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom nárok vznikol“, pričom táto lehota sa vyžaduje na zápis nárokov tak na účet A, ako aj na účet B.

96 Ako tvrdí najmä Česká republika, je nepochybné, že použitie minulého času by sa *prima facie* mohlo chápať v tom zmysle, že lehota podľa článku 6 ods. 3 nariadenia č. 1150/2000 začína plynúť odo dňa, keď boli nároky skutočne stanovené, a to aj v prípade oneskoreného stanovenia, a to bez ohľadu na dátum, ku ktorému mali byť tieto nároky stanovené.

97 Článok 6 ods. 3 tohto nariadenia však stanovuje, že do účtovných záznamov pre vlastné zdroje sa musia zapísať „nároky vzniknuté v súlade s článkom 2 [nariadenia č. 1150/2000]“, takže vytvára neoddeliteľnú súvislosť medzi zápisom na tieto účty a predchádzajúcim stanovením nárokov, ktorej existencia bola okrem iného uznaná aj v judikatúre Súdneho dvora (pozri v tomto zmysle rozsudky z 20. marca 1986, Komisia/Nemecko, 303/84, EU:C:1986:140, bod 11, a z 9. júla 2020, Česká republika/Komisia, C-575/18 P, EU:C:2020:530, bod 59).

98 Lehota na zápis stanovených nárokov na účet vlastných zdrojov sa teda musí posúdiť s ohľadom na povinnosť stanoviť nároky, ktorá je vymedzená v článku 2 nariadenia č. 1150/2000. Predpokladom zápisu nárokov na účet je teda ich stanovenie v súlade s týmto článkom 2, ku ktorému musí dôjsť včas (pozri analogicky rozsudok z 5. októbra 2006, Komisia/Holandsko, C-312/04, EU:C:2006:643, body 58 až 62), teda bezodkladne po splnení podmienok týkajúcich zápisu nároku do účtovných kníh a upovedomenia dlžníka, ktoré sú ustanovené v colných predpisoch.

99 Keďže toto posledné uvedené ustanovenie stanovuje podmienky, za ktorých vzniká povinnosť stanoviť nárok Únie na vlastné zdroje, abstraktne a objektívne, nemožno tvrdiť, ako to robí Poľská republika, že okamih, ku ktorému musia byť nároky stanovené, určuje Komisia svojvoľne.

100 Preto na rozdiel od toho, ako Všeobecný súd rozhodol v bode 90 napadnutého rozsudku, dodržanie lehoty, v ktorej musia byť podľa článku 6 ods. 3 nariadenia č. 1150/2000 nároky zapísané na účet vlastných zdrojov, sa posudzuje odo dňa, ku ktorému musia byť nároky stanovené alebo mali byť stanovené podľa článku 2 tohto nariadenia.

101 V prospech tohto záveru svedčí aj zodpovednosť členských štátov pri správe systému vlastných zdrojov, ktorá vyžaduje, ako to v podstate uviedla generálna advokátka v bode 94 svojich návrhov, striktný výklad povinností týchto členských štátov, pokiaľ ide o stanovenie nárokov, ich zápis na účet vlastných zdrojov a sprístupnenie súm zodpovedajúcich týmto nárokom.

102 Tento záver platí o to viac, že opačný výklad článku 6 ods. 3 nariadenia č. 1150/2000 by členským štátom umožňoval, aby stanovenie nárokov a následne ich zápis na účet vlastných zdrojov a sprístupnenie súm zodpovedajúcich týmto nárokom neoprávnene odďaľovali, takže by hrozilo, že ľahšie nastanú okolnosti znemožňujúce ich vyberanie.

103 V druhom rade Súdny dvor už rozhodol, že možnosť členských štátov byť oslobodené od povinnosti sprístupniť Komisii sumy zodpovedajúce nárokom stanoveným podľa článku 17 ods. 2 nariadenia č. 1150/2000 vyžaduje nielen dodržanie podmienok uvedených v tomto ustanovení, ale aj to, aby uvedené nároky boli riadne zapísané na účet B, inak povedané, aby bol zápis uskutočnený v súlade s právom Únie (pozri v tomto zmysle rozsudok z 8. júla 2010, Komisia/Taliansko, C-334/08, EU:C:2010:414, body 65 a 69).

104 Hoci je pravda, ako uviedli všetky členské štáty, ktoré sa zúčastnili na konaní v prejednávanej veci, že vec, v ktorej bol vydaný rozsudok z 8. júla 2010, Komisia/Taliansko (C-334/08, EU:C:2010:414), sa týkala iných skutkových okolností, než aké nastali v prejednávanej veci, nič to nemení na tom, že z tohto rozsudku nijako nevyplýva, že Súdny dvor by mal v úmysle obmedziť platnosť požiadavky riadneho zápisu na účet B len na skutkové okolnosti, ktoré mu boli predložené.

105 Preto v súlade s judikatúrou citovanou v bode 103 tohto rozsudku a vzhľadom na dôvody uvedené v jeho bodoch 101 a 102 sa treba rovnako ako Komisia domnievať, že členský štát nemôže byť oslobodený od povinnosti sprístupniť Komisii sumy zodpovedajúce nárokom, ktoré neboli riadne zapísané na účet B v lehote stanovenej v článku 6 ods. 3 písm. b) nariadenia č. 1150/2000 v spojení s jeho článkom 2 z dôvodu oneskoreného stanovenia týchto nárokov.

106 V dôsledku toho, ak sa členský štát v rámci žaloby založenej na bezdôvodnom obohatení za podmienok definovaných v bodoch 83 až 85 tohto rozsudku odvoláva na oslobodenie od povinnosti sprístupniť Komisii vlastné zdroje, ktoré je stanovené v článku 17 ods. 2 nariadenia č. 1150/2000, musí preukázať, že proces stanovenia predmetných nárokov a ich zápis na účet B prebehol riadne, a teda aj to, že boli dodržané príslušné lehoty. V prípade, že uvedený členský štát takéto skutočnosti nepreukáže, nemôže byť oslobodený od tejto povinnosti, a teda musí sprístupniť vlastné zdroje. Toto sprístupnenie preto nemôže predstavovať obohatenie Únie bez platného právneho základu.

107 Z toho vyplýva, že Všeobecný súd postupoval nesprávne, keď v bodoch 87 a 88 napadnutého rozsudku rozhodol, že Česká republika nemusí preukázať, že úkony týkajúce sa vlastných zdrojov boli vykonané náležitým spôsobom.

108 Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody treba vyhovieť obom častiam prvého odvolacieho dôvodu.

O druhom odvolacom dôvode

Argumentácia účastníkov konania

109 V rámci druhého odvolacieho dôvodu uvedeného na podporu svojho odvolania Komisia tvrdí, že Všeobecný súd sa v bodoch 94 až 126 napadnutého rozsudku dopustil nesprávneho právneho posúdenia pri výklade článku 2 ods. 1 a článku 17 ods. 1 nariadenia č. 1150/2000 v spojení s článkom 217 ods. 1 colného kódexu a článkom 325 ZFEÚ. Všeobecný súd totiž nesprávne rozhodol, že Česká republika mohla počkať na oficiálne predloženie dôkazov zhromaždených počas inšpekčnej misie zo strany OLAF-u, hoci zástupkyňa českej colnej správy mala právo vyžiadať si a získať od OLAF-u zhromaždené dôkazy hneď po svojom návrate z tejto misie. Komisia sa domnieva, že Česká republika bola naopak povinná požiadať OLAF o dôkazy zhromaždené počas tejto misie hneď po tomto návrate, čo by jej umožnilo stanoviť nárok Únie na vlastné zdroje v dňoch nasledujúcich po uvedenom návrate.

110 V prvom rade Komisia argumentuje ustanoveniami článku 2 ods. 1 a článku 17 ods. 1 nariadenia č. 1150/2000 v spojení s článkom 217 ods. 1 colného kódexu.

111 Tvrdí, že členským štátom prináleží, aby čo najskôr prijali všetky potrebné opatrenia na zabezpečenie účinného a úplného výberu ciel. Nárok na vlastné zdroje sa musí v súlade s článkom 2 ods. 1 nariadenia č. 1150/2000 stanoviť „bezodkladne po splnení podmienok týkajúcich sa zápisu nároku do účtovných kníh a upovedomenia dlžníka, ktoré sú ustanovené v colných predpisoch“. Vzhľadom na článok 217 ods. 1 colného kódexu teda colné orgány musia stanoviť clo vyplývajúce z colného dlhu hneď, ako majú na tento účel k dispozícii potrebné údaje a sú schopné vypočítať sumu tohto cla, ako aj určiť dlžníka tejto sumy. Keďže členské štáty sú zodpovedné za stanovenie colného dlhu a stanovenie nárokov na vlastné zdroje, musia v súlade s článkom 17 ods. 1 nariadenia č. 1150/2000 prijať všetky potrebné opatrenia, aby zabezpečili, že sumy zodpovedajúce nárokom stanoveným podľa článku 2 tohto nariadenia budú sprístupnené Komisii za podmienok stanovených týmto nariadením.

112 Komisia pripúšťa, že na to, aby členský štát mohol stanoviť colný dlh, môže spolupracovať s OLAF-om, pričom zdôrazňuje, že – ako vyplýva z odôvodnenia 3 nariadenia č. 1073/1999 – zriadenie a vyšetrovacie právomoci tohto úradu nemôžu ovplyvniť súčasné rozdelenie a rovnováhu zodpovednosti medzi vnútroštátnou úrovňou a úrovňou Únie. Z článku 1 ods. 2 tohto nariadenia tak vyplýva, že OLAF má len podpornú úlohu a môže vydávať len nezáväzné odporúčania určené orgánom Únie alebo vnútroštátnym orgánom.

113 Za týchto podmienok sa Komisia domnieva, že prebiehajúce vyšetrovanie OLAF-u nemôže zbaviť členské štáty povinnosti prijať potrebné opatrenia uložené právom Únie a že pomoc OLAF-u ich nemôže oslobodiť od povinnosti náležitej starostlivosti pri výbere ciel. V prejednávanej veci bola teda Česká republika povinná súbežne s inšpekčnou misiou a nezávisle od nej prijať potrebné opatrenia na určenie colného dlhu. Ako Všeobecný súd konštatoval v bode 119 napadnutého rozsudku, zástupkyňa českej colnej správy si mohla hneď po návrate z tejto misie vyžiadať a získať od OLAF-u dôkazy pripojené k zápisnici z 15. novembra 2007 a poskytnúť ich príslušným českým orgánom, pričom tieto dôkazy postačovali na stanovenie colného dlhu spoločnosti BAIDE. Okrem toho Česká republika mala dostatočné informácie už pred návratom inšpekčnej misie.

114 Takýto záver platí o to viac vzhľadom na zodpovednosť členských štátov v oblasti vlastných zdrojov. Naopak, prístup Všeobecného súdu umožňuje členskému štátu, aby prejavil nečinnosť a nedbanlivosť len z toho dôvodu, že OLAF sa zaviazal, že mu poskytne dôkazy zhromaždené počas inšpekčnej misie.

115 Požiadavka rýchlosti stanovenia colného dlhu má podľa Komisie oporu aj v článku 45 ods. 1 nariadenia č. 515/97. Umožňuje zabezpečiť potrebný účinok článku 20 ods. 2 písm. b) tohto nariadenia a konkrétne účasť expertov vyslaných členskými štátmi na vyšetrovacích misiách vedených OLAF-om v tretích krajinách.

116 V druhom rade Komisia tvrdí, že Všeobecný súd porušil aj článok 325 ZFEÚ. Toto ustanovenie ukladá členským štátom bezpodmienečnú povinnosť prijať opatrenia potrebné na zabezpečenie účinného a úplného výberu cla a ponecháva im len výber opatrení, ktoré sa majú prijať pri dodržaní zásad proporcionality, ekvivalencie a efektivity. Česká republika tak bola podľa uvedeného ustanovenia povinná stanoviť colný dlh najneskôr v dňoch po návrate z inšpekčnej misie.

117 Komisia dospela k záveru, že colný dlh bol stanovený oneskorene, takže sumy zodpovedajúce tomuto dlhu neboli riadne zapísané na účet B. Česká republika tým, že oneskorene zistila colný dlh, sama spôsobila vznik podmienok na uplatnenie článku 6 ods. 3 písm. b) nariadenia č. 1150/2000, takže Všeobecný súd nemohol bez toho, aby sa dopustil pochybenia, rozhodnúť, že sa uplatní článok 17 ods. 2 tohto nariadenia.

118 Česká republika namieta, že druhý odvolací dôvod je neprípustný. Po prvé argumentácia uvedená v odvolaní v poznámke pod čiarou 55, podľa ktorej mal tento členský štát k dispozícii dostatočné informácie na stanovenie antidumpingového cla dlžného spoločnosťou BAIDE ešte predtým, ako sa uskutočnila inšpekčná misia, nesúvisí s predmetom tohto odvolacieho dôvodu. Táto argumentácia je tiež nová, keďže v konaní na Všeobecnom súde Komisia netvrdila, že Česká republika mala k dispozícii dostatočné informácie na toto stanovenie ešte pred skončením inšpekčnej misie. Po druhé tvrdenie týkajúce sa údajného porušenia článku 325 ZFEÚ bolo po prvýkrát uvedené až vo fáze odvolania. Po tretie, hoci druhý odvolací dôvod formálne smeruje proti bodom 94 až 126 napadnutého rozsudku, v skutočnosti sa týka len bodov 122 až 125 tohto rozsudku.

119 Česká republika sa v každom prípade domnieva, že aj druhý odvolací dôvod je nedôvodný, pretože mohla legitímne očakávať, že jej OLAF zašle svoju správu.

120 Po prvé neexistencia rozhodovacej právomoci Komisie v oblasti vlastných zdrojov ani nezáväzný charakter odporúčaní OLAF-u nemôžu spochybniť skutočnosť, že účinná spolupráca členských štátov s Komisiou a OLAF-om je v niektorých prípadoch základnou podmienkou na to, aby členské štáty mohli stanoviť nároky na vlastné zdroje a pristúpiť k ich vymáhaniu.

121 Po druhé zo skutkových zistení Všeobecného súdu vyplýva, že nároky vzťahujúce sa na sporné dovozy mohli byť stanovené len na základe dôkazov získaných pri inšpekčnej misii. OLAF, ktorý sa zaviazal poskytnúť tieto dôkazy Českej republike, jej ich poskytol oneskorene, konkrétne až 9. júla 2008, a svoj záväzok teda nesplnil. Česká republika sa domnieva, že mohla legitímne očakávať, že OLAF svoj záväzok splní v súlade so zásadou lojálnej spolupráce zakotvenou v článku 4 ods. 3 ZEÚ.

122 Po tretie Komisia sa snaží preniesť zodpovednosť za svoje vlastné omeškanie spojené s oneskoreným postúpením dôkazov zo strany OLAF-u na Českú republiku.

123 Všeobecný súd sa teda nedopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď v bodoch 123 a 126 napadnutého rozsudku rozhodol, že za okolností prejednávanej veci nemožno tomuto členskému štátu vytýkať, že nepožiadal OLAF o predloženie dôkazov hneď po návrate z inšpekčnej misie.

124 V každom prípade, pokiaľ Komisia spochybňuje skutočnosť, že Česká republika mohla považovať za potrebné, ako Všeobecný súd konštatoval v bode 124 napadnutého rozsudku, čakať na analýzu a overenie dôkazov zo strany OLAF-u, tak tento členský štát poznamenáva, že uplatniteľná právna úprava presne stanovuje, že dôkazy zhromaždené v rámci vyšetrovania vedeného OLAF-om sa analyzujú, posúdia a odovzdajú členským štátom vo forme správ z misií a správ z vyšetrovania. Navyše z článku 9 ods. 2 nariadenia č. 1073/1999 v spojení s jeho odôvodnením 16 tohto nariadenia vyplýva, že správa z misie OLAF-u má zásadnú dôkaznú hodnotu. Ako uviedol Všeobecný súd v bode 124 napadnutého rozsudku, OLAF má najlepšie predpoklady na vykonanie analýzy a posúdenie dôkazov, a to tým skôr v prípadoch, keď sú tieto dôkazy získavané v rámci inšpekčnej misie v tretej krajine a môžu mať vplyv na veľký počet členských štátov.

125 Česká republika dodáva, že OLAF mal možnosť postúpiť členským štátom relevantné dôkazy pred prijatím správy z misie, a to v súlade s článkom 10 nariadenia č. 1073/1999 v spojení s článkom 17 ods. 2 nariadenia č. 515/97. OLAF, ktorý vedel, že Česká republika potrebovala získané dôkazy, mohol túto možnosť využiť vzhľadom na veľké oneskorenie správy z misie.

126 Belgické kráľovstvo a Poľská republika v podstate súhlasia so stanoviskom, ktoré zastáva Česká republika.

127 Belgické kráľovstvo dodáva, že argumentácia Komisie založená na zodpovednosti členských štátov vedie k tomu, že negatívne finančné dôsledky omeškania pripísateľného OLAF-u znáša len Česká republika. Navyše tvrdenie Komisie týkajúce sa potrebného účinku článku 20 ods. 1 a 2 nariadenia č. 515/97 nemôže uspieť. Napokon ani článok 325 ZFEÚ nemožno vykladať tak, že by členským štátom za okolností prejednávanej veci ukladal ďalšie povinnosti v porovnaní s tými, ktoré stanovuje nariadenie č. 1150/2000.

128 Poľská republika zdôrazňuje, že sa nemožno domnievať, že Česká republika porušila článok 325 ZFEÚ, keďže na stanovenie predmetného colného dlhu vynaložila primerané úsilie.

Posúdenie Súdnym dvorom

– *O prípustnosti*

129 Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora platí, že účastník konania nemôže predložiť prvýkrát v konaní na Súdnom dvore dôvod, ktorý nepredložil v konaní na Všeobecnom súde, pretože by tým získal možnosť predložiť na Súdnom dvore, ktorý má v odvolacom konaní obmedzenú právomoc, spor so širším rozsahom ako ten, ktorý prejednával a rozhodoval Všeobecný súd. V rámci odvolacieho konania je právomoc Súdneho dvora obmedzená na posúdenie právneho riešenia žalobných dôvodoch prejednávaných pred prvostupňovým súdom (rozsudky z 1. júna 1994, Komisia/Brazzelli Lualdi a i, C-136/92 P, EU:C:1994:211, bod 59, ako aj z 26. februára 2020, ESVČ/Alba Aguilera a i., C-427/18 P, EU:C:2020:109, bod 45).

130 Súdny dvor však opakovane rozhodol, že odvolateľ môže na podporu svojho odvolania, ktoré mu bolo predložené, uvádzať odvolacie dôvody vyplývajúce zo samotného napadnutého rozsudku, ktoré majú z právneho hľadiska spochybniť jeho dôvodnosť (pozri v tomto zmysle rozsudky z 29. novembra 2007, Stadtwerke Schwäbisch Hall a i./Komisia, C-176/06 P, EU:C:2007:730, bod 17, ako aj z 26. februára 2020, ESVČ/Alba Aguilera a i., C-427/18 P, EU:C:2020:109, bod 54).

131 Po prvé, aj keby sa poznámka pod čiarou 55 obsiahnutá v odvolaní mala v prejednávanej veci chápať tak, ako ju chápe Česká republika, teda ako tvrdenie, že tento členský štát mal dostatočné informácie na stanovenie predmetných nárokov už pred návratom inšpekčnej misie, takéto tvrdenie nie je v rámci druhého odvolacieho dôvodu uvedené. Existencia tejto poznámky pod čiarou teda nemôže mať vplyv na prípustnosť uvedeného odvolacieho dôvodu.

132 Po druhé, hoci je pravda, že Komisia sa pred Všeobecným súdom neodvolávala na článok 325 ZFEÚ, nič to nemení na tom, že cieľom tvrdenia založeného na tomto ustanovení je preukázať, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia. Toto tvrdenie je preto prípustné.

133 Po tretie nejednoznačné označenie bodov spochybnených v rámci druhého odvolacieho dôvodu – a to aj keby bolo preukázané – nijako nebránilo Českej republike v tom, aby pochopila podstatu tohto odvolacieho dôvodu, ktorá jasne vyplýva z písomností Komisie, a predložiť tvrdenia na svoju obranu.

134 Druhý odvolací dôvod je teda prípustný.

– *O veci samej*

135 V rámci druhého odvolacieho dôvodu Komisia v podstate spochybňuje dôvodnosť záverov Všeobecného súdu uvedených v bodoch 94 až 126 napadnutého rozsudku, ktoré sa týkajú toho, ku ktorému dátumu mala Česká republika stanoviť antidumpingové clo dlžné spoločnosťou BAIDE v súvislosti so spornými dovozmi.

136 V týchto bodoch Všeobecný súd v podstate konštatoval, že Česká republika nebola povinná stanoviť toto clo už v dňoch nasledujúcich po návrate inšpekčnej misie a že mohla legitímne počkať na zaslanie správy OLAF-u, ku ktorej boli priložené dôkazy zhromaždené počas tejto misie.

137 Konkrétne Všeobecný súd v bodoch 119 a 121 napadnutého rozsudku konštatoval, že zástupkyňa českej colnej správy, ktorá sa zúčastnila na inšpekčnej misii, bola oprávnená vyžiadať si a získať od OLAF-u dôkazy pripojené k zápisnici z 15. novembra 2007 a zaslať ich príslušným českým orgánom, aby ich tieto orgány mohli použiť ako dôkazy proti spoločnosti BAIDE, aj keď OLAF musel tieto dôkazy pred ich poskytnutím overiť. V bodoch 122 až 124 tohto rozsudku však konštatoval, že OLAF sa zaviazal, že uvedené dôkazy poskytne Českej republike na začiatku roka 2008, avšak svoju správu, ku ktorej boli tieto dôkazy pripojené, poskytol oneskorene. Za týchto okolností nemožno Českej republike vyčítať, že čakala na poskytnutie správy OLAF-u a že nepožiadala o predloženie dôkazov ihneď po návrate inšpekčnej misie. Vzhľadom na tieto skutočnosti Všeobecný súd dospel v bode 125 uvedeného rozsudku k záveru, že Česká republika preukázala, že hneď po návrate inšpekčnej misie nemohla mať k dispozícii dôkazy potrebné na stanovenie antidumpingového cla dlžného spoločnosťou BAIDE v súvislosti so spornými dovozmi.

138 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že – ako vyplýva z judikatúry citovanej v bode 88 tohto rozsudku – za súčasného stavu práva Únie je správa systému vlastných zdrojov Únie zverená členským štátom a patrí výlučne do ich zodpovednosti.

139 Okrem toho keďže existuje priama súvislosť medzi výberom príjmov pochádzajúcich z cla a sprístupnením zodpovedajúcich zdrojov Komisii, prináleží členským štátom, aby v súlade s povinnosťami, ktoré im ukladá článok 325 ods. 1 ZFEÚ, chránili finančné záujmy Únie pred podvodmi alebo inými protiprávnymi činnosťami poškodzujúcimi tieto záujmy a prijali potrebné opatrenia na zabezpečenie efektívneho a úplného výberu tohto cla, a teda aj týchto zdrojov [rozsudok z 8. marca 2022, Komisia/Spojené kráľovstvo (Boj proti podvodom s podhodnotením), C-213/19, EU:C:2022:167, bod 346 a citovaná judikatúra].

140 Pri výkone tejto zodpovednosti prináleží členským štátom v súlade s článkom 2 ods. 1 nariadenia č. 1150/2000 stanoviť nárok Únie na vlastné zdroje bezodkladne po splnení podmienok „týkajúcich sa zápisu nároku do účtovných kníh a upovedomenia dlžníka“, ktoré sú ustanovené v colných predpisoch. Povinnosť členských štátov stanoviť nárok Únie na vlastné zdroje teda vzniká hneď, ako sú tieto podmienky splnené, pričom nie je potrebné, aby k zapísaniu do účtovnej evidencie skutočne došlo. Ako vyplýva z článkov 217 a 218 colného kódexu, uvedené podmienky sú splnené, ak colné orgány majú potrebné údaje, a teda sú schopné vypočítať sumu cla vyplývajúcu z colného dlhu a určiť dlžníka (pozri v tomto zmysle rozsudok z 15. novembra 2005, Komisia/Dánsko, C-392/02, EU:C:2005:683, body 57 až 59).

141 V prejednávanej veci zo skutkových okolností konštatovaných Všeobecným súdom v bodoch 1, 99, 178 a 183 napadnutého rozsudku, ktoré neboli spochybnené pred Súdnym dvorom a ktoré Súdnemu dvoru neprináleží preskúmať vzhľadom na nepredloženie akéhokoľvek tvrdenia o skreslení, po prvé vyplýva, že Česká republika už dávno pred inšpekčnou misiou vedela o podvodných dovozoch, ktoré boli deklarované ako dovozy z Laosu a uskutočnené spoločnosťou BAIDE do Českej republiky, po druhé že tento členský štát pred touto misiou poskytol OLAF-u zoznam sporných dovozov, ktorých pôvod mal byť overený, a po tretie že zástupkyňa českej colnej správy sa zúčastnila na uvedenej misii a po skončení tejto misie podpísala zápisnicu z 15. novembra 2007.

142 Zo skutkových zistení Všeobecného súdu uvedených v bodoch 2, 122 a 124 napadnutého rozsudku tiež vyplýva, že OLAF sa po návrate inšpekčnej misie zaviazal, že dôkazy zhromaždené počas tejto misie poskytne Českej republike na začiatku roka 2008, avšak svoju správu, ku ktorej boli tieto dôkazy priložené, zaslal až 9. júla 2008, zatiaľ čo Česká republika sa domnievala, že je potrebné počkať na analýzu a overenie uvedených dôkazov zo strany OLAF-u a až potom ich použiť v konaní o dorubení cla.

143 Vzhľadom na tieto skutočnosti však Všeobecný súd nemohol bez toho, aby sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, v bodoch 124 až 126 napadnutého rozsudku dospieť k záveru, že Česká republika mohla počkať na zaslanie správy OLAF-u spolu s dôkazmi bez toho, aby prípadne požadovala postúpenie týchto dôkazov pred dokončením tejto správy, a že tento členský štát neporušil povinnosti, ktoré mu vyplývajú zo správy systému vlastných zdrojov Únie, keď nepristúpil k stanoveniu predmetných nárokov v dňoch nasledujúcich po návrate inšpekčnej misie.

144 Vzhľadom na zodpovednosť, ktorú má členský štát v rámci správy systému vlastných zdrojov, ako aj pri ochrane finančných záujmov Únie, sa totiž členský štát nemôže v prípade, že vie o vážnom riziku podvodu pri identifikovaných dovozoch a toto riziko bolo overené a potvrdené v rámci

externého vyšetrovania vedeného OLAF-om v tretej krajine za účasti zástupcu tohto členského štátu, obmedziť na to, že niekoľko mesiacov čaká na zaslanie záverečnej správy OLAF-u spolu s dôkazmi a nepožiada, aby mu boli tieto dôkazy poskytnuté skôr. Naopak, vzhľadom na túto zodpovednosť prináleží uvedenému členskému štátu, aby prijal všetky potrebné opatrenia, ktoré mu umožnia zhromaždiť informácie potrebné na stanovenie predmetných nárokov.

145 Žiadne z tvrdení uvedených na obranu nemôže tento záver vyvrátiť.

146 Po prvé, pokiaľ ide o tvrdenie založené na tom, že OLAF zaslal svoju správu a dôkazy oneskorene, treba konštatovať, že uskutočnenie externého vyšetrovania OLAF-om v tretej krajine nemôže zbaviť členské štáty zodpovednosti za správu systému vlastných zdrojov Únie, ktorá im pri súčasnom stave práva Únie prislúcha.

147 Na jednej strane vzhľadom na odôvodnenie 3 nariadenia č. 1073/1999 nemôže vyšetrovanie zmeniť rozdelenie a vyváženie zodpovedností medzi vnútroštátnou úrovňou a úrovňou Únie. Ako vyplýva z článku 1 ods. 2 tohto nariadenia, OLAF zohráva úlohu pri podpore a koordinácii činnosti zameranej na ochranu finančných záujmov Únie pred podvodmi. Správy, ktoré prijíma OLAF po skončení ním vykonaného vyšetrovania, obsahujú podľa článku 9 ods. 1 uvedeného nariadenia „[najmä] zistené skutočnosti, prípadn[ú] finančn[ú] strat[u] a závery vyšetrovania, vrátane odporúčaní riaditeľa [OLAF-u] ohľadne postupov, ktoré majú byť uskutočnené“. Prináleží teda členským štátom, aby pri výkone zodpovednosti, ktorá im vyplýva z práva Únie, rozhodli o tom, aké opatrenia treba v nadväznosti na takúto správu prijať.

148 Na druhej strane podľa článku 10 ods. 1 nariadenia č. 1073/1999 platí, že OLAF „môže kedykoľvek postúpiť informácie získané v priebehu externých vyšetrovaní príslušným orgánom dotknutých členských štátov“. Vzhľadom na použitie slovesa „môcť“, ktoré poukazuje na to, že OLAF má v tejto súvislosti určitú mieru voľnej úvahy, z tohto ustanovenia nemožno vyvodiť, že ak OLAF nepredložil dôkazy pred dokončením svojej správy, je dotknutý členský štát zbavený zodpovednosti pri správe systému vlastných zdrojov.

149 Po druhé ani povinnosť lojálnej spolupráce, ktorú má OLAF, nemôže mať za následok zmenu rozdelenia úloh a zodpovednosti stanoveného na vykonávanie nariadenia č. 1073/1999 [pozri analogicky uznesenie predsedu Súdneho dvora z 19. apríla 2005, Tillack/Komisia, C-521/04 P(R), EU:C:2005:240, bod 33], ani zbavenie členských štátov zodpovednosti pri správe systému vlastných zdrojov Únie.

150 Navyše v súlade so zásadou lojálnej spolupráce zakotvenou v článku 4 ods. 3 druhom pododseku ZEÚ sú členské štáty, ktoré tejto zásade podliehajú, povinné prijať všetky vhodné opatrenia na zabezpečenie pôsobnosti a účinnosti práva Únie [pozri v tomto zmysle rozsudok z 8. marca 2022, Komisia/Spojené kráľovstvo (Boj proti podvodom s podhodnotením), C-213/19, EU:C:2022:167, bod 584 a citovanú judikatúru].

151 Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody treba druhému odvolaciemu dôvodu vyhovieť.

152 Napadnutý rozsudok je preto potrebné zrušiť v časti, v ktorej sa v bode 1 výroku vyhovelo žalobe Českej republiky v rozsahu, v akom smeruje k tomu, aby Komisia vrátila sumu 17 828 399,66 CZK (približne 700 000 eur) zaplatenú do vlastných zdrojov Únie.

O žalobe na Všeobecnom súde

153 Podľa článku 61 prvého odseku Štatútu Súdneho dvora Európskej Únie môže Súdny dvor v prípade zrušenia rozhodnutia Všeobecného súdu sám vydať konečný rozsudok, ak to stav konania dovoľuje.

154 V prejednávanej veci sa žaloba Českej republiky podaná na Všeobecný súd zakladá na tvrdeniach, ktoré boli predmetom kontradiktórnej diskusie pred Všeobecným súdom a ktorých preskúmanie si nevyžaduje prijatie žiadneho dodatočného opatrenia na zabezpečenie priebehu konania alebo preskúmanie spisu (pozri analogicky rozsudok z 8. septembra 2020, Komisia a Rada/Carreras Sequeros a i., C-119/19 P a C-126/19 P, EU:C:2020:676, bod 130). Za týchto podmienok a vzhľadom na to, že stav konania to dovoľuje, treba vo veci rozhodnúť s konečnou platnosťou.

155 V tejto súvislosti z bodu 152 tohto rozsudku vyplýva, že napadnutý rozsudok sa zrušuje len v časti, v ktorej sa v bode 1 výroku vyhovelo žalobe Českej republiky v rozsahu, v akom táto žaloba smeruje k tomu, aby Komisia vrátila sumu 17 828 399,66 CZK (približne 700 000 eur, ďalej len „sporná suma“).

156 Naopak bod 2 výroku napadnutého rozsudku, ktorým Všeobecný súd žalobu Českej republiky v zostávajúcej časti zamietol, nie je predmetom odvolania, takže má napriek čiastočnému zrušeniu tohto rozsudku právnu silu rozhodnutej veci (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 4. marca 2021, Komisia/Fútbol Club Barcelona, C-362/19 P, EU:C:2021:169, body 109 až 111).

157 O žalobe vo veci T-151/20 teda zostáva nerozhodnuté len v rozsahu, v akom smeruje k vráteniu spornej sumy.

158 Na podporu svojej žaloby Česká republika v podstate tvrdí, že nie je povinná zaplatiť túto sumu, pretože opatrenia potrebné na jej vymáhanie mohla prijať až po zaslaní správy OLAF-u. Tvrdí, že by mala byť oslobodená od povinnosti sprístupniť vlastné zdroje podľa článku 17 ods. 2 nariadenia č. 1150/2000, keďže po tom, ako BAIDE v máji 2008 ukončila svoju činnosť na území Českej republiky, nemohla vybrať colný dlh.

159 Ako však bolo pripomenuté v bodoch 100, 103 a 105 tohto rozsudku, členský štát nemôže byť oslobodený od povinnosti sprístupniť Komisii sumy zodpovedajúce nárokom, ktoré neboli riadne zapísané na účet B v lehote stanovenej v článku 6 ods. 3 písm. b) nariadenia č. 1150/2000 v spojení s článkom 2 tohto nariadenia, ak boli tieto nároky stanovené oneskorene. Z bodov 141 až 144 tohto rozsudku však vyplýva, že Česká republika tým, že za osobitných okolností prejednávanej veci neprijala opatrenia potrebné na zabezpečenie stanovenia nárokov v čo najkratšom čase, nepreukázala, že predmetné nároky stanovila včas, a teda ani to, že ich riadne zapísala na účet B v lehote stanovenej v článku 6 ods. 3 písm. b) tohto nariadenia.

160 Česká republika sa preto nemôže odvolávať na článok 17 ods. 2 nariadenia č. 1150/2000, aby bola oslobodená od povinnosti sprístupniť Komisii spornú sumu. Tomuto členskému štátu sa teda nepodarilo preukázať, že jeho odmietnutie sprístupniť Únii spornú sumu je v súlade so všetkými jeho povinnosťami, a teda nepreukázal obohatenie Únie bez platného právneho základu v zmysle judikatúry citovanej v bode 83 tohto rozsudku.

161 Vzhľadom na všetky tieto dôvody treba žalobu Českej republiky vo veci T-151/20 zamietnuť v rozsahu, v akom smeruje k vráteniu spornej sumy.

O trovách

162 Podľa článku 184 ods. 2 rokovacieho poriadku, ak je odvolanie dôvodné a Súdny dvor sám rozhodne s konečnou platnosťou o veci, rozhodne aj o trovách konania. Podľa článku 138 ods. 1 tohto rokovacieho poriadku uplatniteľného na konanie o odvolaní na základe článku 184 ods. 1 toho istého rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté.

163 V prejednávanej veci Česká republika nemala úspech ani vo veci C-494/22 P ani v časti veci T-151/20, o ktorej rozhodol Súdny dvor. Okrem toho v konaní na Všeobecnom súde Česká republika nemala úspech ani v zostávajúcej časti vo veci T-151/20. Žaloba Českej republiky sa v dôsledku napadnutého rozsudku a tohto rozsudku v celom rozsahu zamieta. Za týchto okolností a v súlade s návrhmi Komisie treba rozhodnúť, že Česká republika znáša svoje vlastné trovy konania a je povinná nahradiť trovy konania, ktoré vznikli Komisii v konaní na prvom stupni, ako aj v odvolacom konaní.

164 Podľa článku 140 ods. 1 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora, ktorý je tiež uplatniteľný na konanie o odvolaní podľa článku 184 ods. 1 tohto rokovacieho poriadku, znášajú členské štáty a inštitúcie, ktoré vstúpili do konania ako vedľajší účastníci, svoje vlastné trovy konania. Belgické kráľovstvo, Holandské kráľovstvo, ako aj Poľská republika, ktoré vstúpili do tohto konania ako vedľajší účastníci, znášajú svoje vlastné trovy konania.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (tretia komora) rozhodol takto:

1. **Rozsudok Všeobecného súdu Európskej únie z 11. mája 2022, Česká republika/Komisia (T-151/20, EU:T:2022:281), sa zrušuje v časti, v ktorej sa v bode 1 tohto rozsudku vyhovelo žalobe Českej republiky v rozsahu, v akom smerovala k tomu, aby Európska komisia vrátila sumu 17 828 399,66 českej koruny (CZK) (približne 700 000 eur) zaplatenú do vlastných zdrojov Európskej únie.**

2. **Žaloba vo veci T-151/20 sa zamieta v rozsahu, v akom smeruje k tomu, aby Európska komisia vrátila sumu 17 828 399,66 českej koruny (CZK) (približne 700 000 eur) zaplatenú do vlastných zdrojov Európskej únie.**

3. **Česká republika znáša svoje vlastné trovy konania a je povinná nahradiť trovy konania, ktoré vznikli Európskej komisii v konaní na prvom stupni, ako aj v odvolacom konaní.**

4. **Belgické kráľovstvo, Holandské kráľovstvo a Poľská republika znášajú svoje vlastné trovy konania.**

Podpisy